

Seja narodne skupščine

Včera so obravnavali proračun finančnega ministristva
Danes je na vrsti notranje ministristvo

Beograd, 1. marca. p. Dasi je sinočnja seja trajala do 23.15, je bila današnja napovedana že za 8. uro. Kakor običajno pa se je pričela šele ob 9., seveda v skoraj prazni dvorani. Na dnevnem redu je bil proračun finančnega ministristva. Ko je podal minister svoj ekspoze, je bilo prisotnih okrog 50 poslancev. Od slovenskih opozicijskih poslancev sta danes govorila dr. Ivan Jančič in Karel Doberšek, oba iz Delovnega kluba. Kot govornik JRJ je bil prijavljen dr. Semrov, ki pa ga ni bilo v dvorani, ko je prišel na vrsto in je zato izgubil besedo. Pač pa sta od Slovencev v JRJ govorila dr. Koce in Breščič. Dr. Koce je obtožil nekatere finančne uradnike v Sloveniji, da škodujejo sedanemu režimu. V celoti je bilo prijavljenih 29 govornikov, nekaj pa jih je odstopilo. Pozno zvečer je bil proračun sprejet.

Pred zaključkom sinočnje seje je prosvetni minister Magarašević še odgovoril na nekatere glavne pripombe posameznih govornikov, zlasti glede personalne politike v prosvetnem resoru. Minister je poudaril, da prihaja pri južnih Slovanih do izraza neke osebnosti individualizem, nego specifični regionalizem in celo kulturni separatizem. V političnem smislu je nastal ta separatizem po sili razmer in zaradi umetno ustvarjenih političnih in kulturnih osnov. Toda v tem ne tiči nikakoli zlo, ker bo čas vse razlike polaroma spet zbrisal. Nikakor niso potrebni kakšni državni ukrepi za pobiljanje divergentnih kulturnih značilnosti, nego je treba po angleškem vzoru prepustiti času, da se ustvari skupni nacionalni kulturni ton. V ostalem pa je vladni unitaristični program jasno izražen že v ustavi.

Proračun finančnega ministristva

Na današnji seji, ki jo je vodil predsednik Cirić, je skupščina takoj po odobritvi zapisnika prešla na dnevni red, na proračun finančnega ministristva. Predsednik je poprej poslance še pozval, naj se že danes prijavijo k debati o proračunu ministristva za notranje zadeve, ki pride na vrsto jutri.

Proračun finančnega ministristva izkazuje 935 milijonov dinarjev izdatkov, kar znaša 90 milijonov več, kakor letos. Od izdatkov gre 98 milijonov za penzije. Izredni izdatki za investicije znašajo samo 760.000 Din. Izdatki so v vseh postavkah izkazani skupno za vsa država, tako da iz proračuna ni razvidno, koliko kreditov odpade na posamezne pokrajine. Proračun izkazuje skupno 8 državnih pravobranilcev in 10 finančnih direktorjev. Državna hipotekarna banka ima poleg upravnika 668 uradnikov, med njimi 9 upravnikov glavnih podružnic, dalje 210 uradniških pripravnikov, 108 slug in nekaj nad 100 dnevničarjev. Poštna hranilnica ima poleg generalnega direktorja 4 direktorje podružnic, 556 uradnikov, 169 uradniških pripravnikov, 74 slug in 80 dnevničarjev. Na državnem posestvu v Belju je zaposlenih 123 uradnikov in 967 dnevničarjev.

Ministrov ekspoze

Finančni minister Letica je podal obširen ekspoze o poslih svojega resora in najprej utemeljil zvišanje proračuna. Podrobno je utemeljil tudi povišanje državnih dotacij za državna posestva in druge gospodarske ustanove ter rekel, da se bodo ti poviški krili z večjimi dohodki dotičnih

D'Anunzio umrl

Rim, 1. marca. i. Danes je umrl predsednik italijanske akademije znanosti in umetnosti ter največji sodobni italijanski pesnik Gabriele d'Anunzio.

Pokojnik, ki je l. 1924. dobil naslov Sreznika vojvode, se je v Italiji uveljavil kot pesnik in dramatik, za časa svetovne vojne kot letalec. Po vojni se v javnem življenju ni več udeleževal, če se izkazalo reška ekspedicijska in se nekatere druge politične akcije, o katerih se je mnogo pisalo in govorilo. Po Marconijevi smrti je bil lani imenovan za predsednika italijanske akademije znanosti in umetnosti. Dosegel je starost 75 let.

Poostritev cerkvene borbe v Nemčiji

London, 1. marca. b. Kakor doznava monakovski dopisnik »Daily Tele. na ha«, je monakovski nadškof kardinal Faulhaber izdal vernikom prepoved čitanja vseh narodno-socialističnih listov in periodičnih publikacij, ki napadajo katoliško duhovščino. Ta prepoved je bila prejšnjim vernikom v nedeljo s prične vse katoliških cerkva na Bavarskem kot sestavi del kurialnega postnega pastirskega pisma. Kardinal še posebej prepoveduje vernikom naročanje narodno-socialističnega tiska.

Rim, 1. marca. br. Papež je danes sprejel v posebni avdijenci berlinskega škofa dr. Preissinga, ki mu je poročal o razmerah v Nemčiji in o odnosih katoliške cerkve do države. Škof Preissing je imel tudi dolge konference z državnim podtajnikom. V vatikanski krogih zatrjujejo, da je od poročil berlinskega škofa v veliki meri odvisen nadaljnji razvoj odnosov med Vatikanom in Nemčijo.

Japonska zmaga v Šansiju

Tokio, 1. marca. o. Agencija Domej poroča iz glavnega stana japonske vojske na Kitajskem, da so japonske čete izvajale ob Rumenci reki veliko zmago. Posrečilo se jim je obkoliti celo kitajsko armado, ki šteje 250.000 mož. Zajeli so jih v kolenu Rumene reke na ta način, da so prodrli levo in desno krilo s severa in vzhoda ter prišli Kitajcem za hrbet. Kitajske čete na krilih se umikajo v paničnem begu. Japoncem je sedaj odprta pot v Šanci. Prihodnje dni bo prišlo po sodbi japonskega vojaškega vodstva do odločilne bitke za železniško progo Lunghaj, kjer je zbranih 20 kitajskih divizij ki imajo sedaj ustavi- ti za vsako ceno japonsko prodiranje. Kitajci samo priznavajo, da je njihov položaj skrajno kritičen.

Beleške

Stoodstotno samohrvatstvo

Hrvatski »Križarji« izdajajo tednik »Mlada Hrvatska«, ki se odlikuje po svoji borbenosti za samohrvatstvo ter proti komunistom in Židom. List je že ponovno napadel vodstvo »hrvatskega narodnega pokreta«, češ da je preveč popustljivo in premalo odločno. V zadnji številki hudo napada vse tiste hrvatske kroge, ki priporočajo kompromisno rešitev hrvatskega vprašanja. Po mnenju »Mlade Hrvatske« je beseda kompromis za Hrvate nekaj nemogočega. Prav tako bi morali hrvatski politiki izbristati iz svojih slovarjev frazo o »zlati sredini«. »Sleheri« pristaja kompromis in zlato sredino, pravi »Mlada Hrvatska«, »skoduje hrvatski stvari več kakor njeni največji nasprotniki. Hrvatska misel ne priznava nobenih kompromisov. Pretekli dogodki so nas dovolj izučili, tako da poznajo besedo kompromis danes med Hrvati samo še mehužci, slabici, ljudje brez tilnika in pa vsi, ki ne zmorejo gledati v bodočnost.«

Skrb za telesno vzgojo

V Beogradu izhaja »Biblioteka za fizično kulturo in vzgojo«, ki sta jo toplo priporočili vsem šolam tako ministristvo prosvete in ministristvo za telesno vzgojo naroda. V uvodniku zadnje številke čitamo med drugim, da so »prva leta po našem zedinjenju malo mislili na telesno kulturo, ker so takrat prevladovali pri vsakem koraku materialni in strankarsko politični razlogi. Takrat je bilo sokolstvo edina resna organizacija, ki ni hotela slediti sebičnim strastem. Sokolstvo je bilo tisto, ki je takrat smatralo za svojo sveto dolžnost pomagati narodu in ga telesno krepiti na vseh področjih. Žal je bilo delo ene same organizacije premalo obširno. Šele pozneje so se pojavile nove organizacije, ki so pričele delati na istem polju kakor sokolstvo.«

O pokvarjeni gospodi

»Narodni val«, ki ga izdaja dr. Vlado Radić, sin pokojnega Stjepana Radića, objavlja dopis nekoga Šimuna Opačka o »pokvarjeni gospodi«. Dični Šimun trdi med drugim:

»Ko so pokvarjeni tipi, pokvarjeni ljudje videli slovo hrvatskih kmetov pri petomajskih volitvah, so skočili na noze, prišli iz svojih vrtov in se vrinili v hrvatske ljudske vrste. Postali so najboljši glasni in s svojo lokavostjo pridobili prva mesta v organizaciji HSS. Pri tem pa se niso v svojem mišljenju prav nič spremenili in mečejo danes trnje in polena na pota, ki jih je kril pokojni voditelj hrvatskih kmetov Stjepan Radić.«

Končno se obračunava Šimun še s »pokvarjeno gospodo«, ki se je vrnila v radićevske »prehrambene odbore«, tako da ti delo podpre in hrano siromakom ne po njihovi potrebi, temveč po sorodniških vezeh.

Vojna z letaki na Hrvatskem

V »Hrvatski straži« toži neki Frano Barčević, da se po hrvatskih vaseh vse bolj širi glas: Kmetijski narod obračunaj z gospodo, obračunaj z mestom, ker ti hočejo gospodovati in ti sesti na hrbet. Od dneva do dneva je po hrvatskih vaseh več brošur in letakov, ki sramote največje hrvatske institucije in najbolj zaslužne Hrvate. V teh letakih napadajo neznani tudi katoliško cerkev, duhovščino, razne katoliške ustanove in prav posebno še katoliške liste. Med ljudstvom se širijo najbolj prozorne laži in obrekovanja.«

Povratek dr. Dragoljuba Jovanovića

Voditelj levičarskih zemljoradnikov dr. Dragoljub Jovanović se je vrnil te dni v Jugoslavijo. Kakor sta poročala »Samouprava« in »Slovenec«, je na svoji zapadnoevropski turneji obiskal tudi republikansko Španijo in celo govoril v barcelonskem radiu in španskem parlamentu. Ob povratku v Jugoslavijo se je sedaj najprej ustavil v Zagrebu, kjer je obiskal dr. Mačka in ostal z njim v dolgem razgovoru.

Komunističen zločin v Poznanju

V Lubonu, predmestju Poznanja se je dogodil v ponedeljek zjutraj strašovit zločin. Nek komunist je z revolverjem ubil pred oltarjem duhovnika, ko je čital mašo. Umojeni duhovnik Streich je bil znan nasprotnik komunistov in je zlasti med delavstvom pobijal komunistično agitacijo. Po zločinu je komunistični morilec poskušal izkoristiti nastalo paniko in zbežati. Na begu je ustrelil še cerkovnika in neko dete. Končno pa so ga le prišli Razjarjena masa ga je hotela linčati in policija ga je komaj rešila. V zvezi z umorom je bila v Poznanju aretirana cela vrsta komunistov, ker so že v začetku preiskave ugotovili, da je bil atentat na duhovnika sklenjen na seji mestnega odbora komunistične organizacije, ki je tudi določila morilec in mu preskrbela orožje.

Dr. Hodža o slovaškem vprašanju

Praga, 1. marca. b. Bratislavsko vseučilišče Komenskega je včeraj proglasilo ministrskega predsednika dr. Milana Hodža za častnega doktorja na svoji pravni fakulteti. Dr. Hodža je pri tej priliki govoril o nalogah moderne pravne države in je med drugim poudaril, da si nobenega rednega državnega življenja ni mogoče zamišljati brez poprejšnje zagotovitve pravne varnosti v državi. Na enak način pripada tudi v mednarodnih odnosih pravemu redu funkcija ohranitev miru. Posobna naloga Češkoslovaške kot pravne države v modernem smislu besede je, da odpre vrata k ureditvi manjšinskega vprašanja v znamenju priznanja samostojnega duhovnega razvoja posameznih narodnosti. Prizadevanja za čim popolnejši razvoj Slovaške in izaženje slovaških energij ne morejo pomeniti nobene nevarnosti za skupne češkoslovaške interese, katerih nosilec je država, vendar pa je dr. Hodža nasproten priznanju slovaške avtonomije. Slovaško vprašanje je mogoče rešiti samo v obliki samouprave, ki državni enotnosti ne bi mogla škodovati. Ker s tako rešitvijo Hlinkova stranka ne bi bila zadovoljna, utegne to praprečiti sporazum vlade z njo.

Hoover na Dunaju

Zeneva, 1. marca. AA. Bivši predsednik Zedinjenih držav Hoover je včeraj obiskal bivšega predsednika poljske vlade Paderewskega. Hoover je danes odpoval na Dunaj.

Smrt poljskega državnika

Varšava, 1. marca. AA. Sinoč je umrl Vladislav Grabski, odličen državnik, znan učenjak-gospodarstvenik in sociolog, poljski delegat na mirovni konferenci v Parizu, bivši poslanec in profesor za poljično gospodarstvo na kmetijski visoki šoli v Varšavi. Pokojnik je izvedel denarno reformo l. 1924 in obnovil poljsko narodno banko. Ministrijski predsednik je bil trikrat in sicer l. 1920 in 1925 in trikrat finančni minister, l. 1929, 1933 in 1934, dočim je bil l. 1918 kmetijski minister. Napisal je okoli 70 znanstvenih del. Imel je olikovanje Belega orla. Smrt je nastopila zaradi raka. Predsednik republike je poslal vdovi pokojnega Vladislava Grabskega sočluno brzojavko.

Drobne klice

podobne glivicam povzročajo — kot so dognala biološka raziskavanja — srbež, prhljaj in izpadanje las. Ta ugotovitev je našla takoj praktično uporabo pri Trilysinu. KER GRE TRILYSIN VEDNO VZPOREKEDNO Z VEDO. Trilysin se sedaj dodaja posebna sestavina, ki oprosta teme in lasih tleh nadleg, ki stalno ogrožajo Vaše lase. Trilysin je zato še bolj učinkovito in popolnejše biološko sredstvo, ki krepi, jači in ohranja Vaše lase zdrave, odpravlja prhljaj in preprečuje izpadanje las.

Poslednji Leninovi tovariši pred sodiščem

Stalin je obtožil veleizdaje 21 nadaljnjih svojih nasprotnikov, med njimi zadnje še žive Lenineve prijatelje in sodelavce

Moskva, 1. marca. d. Jutri se prične pred vojaškim senatom najvišjega sodišča v Moskvi nov senzacionalen veleizdajniški proces, v katerem se bo moralo zagovarjati 21 zastopnikov komunističnega režima zaradi trockizma, buharizma in menševizma. Med obtoženci so poslednji predstavniki stare Lenineve garde, med njimi Buharin, Rikov, bivši šef GPU Jagoda, bivši poslanik v Berlinu Krestinski, ljudska komisarja Rakovski in Rosengolz ter še nekateri manj znani: bivši boljševiški voditelji. Med obtoženci so štirje profesorji medicine, ki so obdolženi, da so namenoma zastupili zastopnike komunističnega režima, med njimi Maksima Gorkija ter naslednika Jagode v vodstvu GPU Menšinskega. Po obtožnici so obdolženci organizirali

li zaroto za uničenje Sovjetske unije in za odepitev raznih njenih pokrajin, zlasti Ukrajine, Gruzije, Armenije, Azerbejdžana in Vladivostoka. Obtožnica posega tudi na dogodke v l. 1918 v času zaključitve miru v Brzešču nad Bugom in trdi, da so posamezni izmed njih pripravljali takrat zaroto za odstranitev Lenina in Stalina. Nadalje trdi, da so vohunili v korist tujih držav ter izvajali tudi sabotažo proti oboroženi sili Rusije.

Justifikacije brez konca in kraja

Moskva, 1. marca. w. Po poročilih ruskih listov je bilo v zadnjem tednu meseca februarja izvršenih v raznih krajih sovjetske unije 34 justifikacij.

Kočljiv Chautempsov položaj v senatu

Pariz, 1. marca. br. Spor, ki je nastal med senatom in poslansko zbornico zaradi delovnega statuta, še vedno ni poravnal. Senat in zbornica sta imela dopoldne in popoldne seje, na katerih so sicer na obeh straneh nekoliko popustili, vendar pa je ves delovni statut še vedno v zraku. Popoldne je govoril na seji senata min. predsednik Chautemps, ki je postavil vprašanje zaupnico. Senat mu je s 178 glasovi proti 68 sicer izrazil zaupanje, vendar pa vztraja še naprej na svojem stališču, da se morajo nekatere določbe predloženega zakona spremeniti in omiliti.

V današnjem »Populaire« piše bivši predsednik vlade Blum o tem:

Vprašanje je, kaj se naj zgodi, če bo se-

nat vztrajal pri svojem stališču in vrge! Chautempsovo vlado. Če tri vlade, ki so se opirale na močno večino v poslanski zbornici, so skušale pridobiti senat za sodelovanje. Vlada mora namreč uživati podporo obeh zbornic. S stališča republikanske ustave bi moral predsednik republike v takem primeru izročiti mandat za sestavo nove vlade osebi, ki ima večino v senatu. Novi predsednik vlade bi moral biti član senatne večine. Tak položaj je pa že vnaprej obojen v neuspeh. Če torej sedaj senat novič vrže vlado, ne preostaja nobena druga stvarna rešitev krize kakor razpust poslanske zbornice in senata ter razpis novih volitev.

Pretrsljiv pogreb v Solčavi Ljudje so oba groba zasuli s cvetjem

Celje, 1. marca. O ljubavni tragediji v Solčavi, katere žrtvi sta 28letni veterinar Jaroslav Sigur in 22letna gospa Marija Sušičeva, soproga banovinskega uradnika 9. skupine iz Zagreba, so ugotovljene še naslednje podrobnosti:

Gospa Marija Sušičeva je dne 19. februarja rekla svojem, da odpotuje v Reko, kamor da jo vabijo nekatere prijateljske družine. Jaroslav Sigur pa je rekel prijateljem, da odpotuje v Bohinj. Nato sta skupno odpotovala v Slovenijo. Sušičevi so po nekaj dneh vprašali na Reko, ali je Marija že prispela tja. Ko so dobili odgovor, da je tam sploh ni, jim je bilo jasno, da je odpotovala s Sigurom, v katerega se je slepo zaljubila. Njen mož je 23. februarja pisal svoji ženi na Reko, da se je odločil, dati ji popolno svobodo in da je pristal na ločitev, seveda pa Marija tega pisma ni prejela. Iskali so jo na Jezerškem, in še po raznih letovskih po Gorenjskem, a je nikjer niso našli.

Jaroslav Sigur in Marija Sušičeva sta se takoj po nastanitvi v Solčavi podala na farno pokopališče in sta pomeje v teku tedna na smrtih še večkrat zašla tja. Pred smrtjo je Marija Sušičeva napisala možu pismo, v katerem mu je sporočila, da ga še vedno ljubi in da mu je v Zagrebu bila zvesta, toda zdaj ne more več drugače, ker se je zaljubila v drugega in bo zato temu neznanemu stanju napravila konec.

Jaroslav Sigur in Marija Sušičeva sta se zastupila z močno dozo ciankalja. Pred usodno odločitvijo je Jaroslav Sigur vbrizgal svoji izvoljenki precejšnjo dozo morfija, da ji je ublažil smrt.

Včeraj popoldne so prispeli v Solčavo oče, mati, brat in mož pokojne Marije Sušičeve. Danes dopoldne so prispeli še Sigurjev brat in svačinja in 10 zvestih prijateljev sportnikov. Sigurjevega očeta in mater je vst v tragediji v Solčavi tako notrla, da nista mogla na pot. Jaroslav Sigur kakor tudi Marija Sušičeva sta bila vneta sportnika. Sigur je bil blagajnik Kajak-kluba in znan planinec. Znal je svo-

jo izvoljenko Marijo navdušiti za lepote planinskega sveta in tako sta oba imela tudi v Sloveniji lepo število prijateljev. Oba sta bila iz uglednih in premožnih zagrebških družin.

Danes popoldne sta bila Jaroslav Sigur in Marija Sušičeva položena k večnemu počitku. V poslovičnem pismu sta izrazila željo in prošnjo, naj jih ne prepelejo v Zagreb, marveč naj ju pokopljejo v Solčavi, v planinskem raju, ki sta ga srčno vzljubila. Njuna groba naj bosta sicer ločena, a vendar naj bosta oba v Solčavi. Pogreb je bil pretrsljiv. Udeležilo se ga je mnogo prebivalstva, ljudje so oba groba zasuli s cvetjem. Moža Marije Sušičeve je žalovanje tako prevzel, da se je ob grobu onesvestil. Po pogrebu so svoji obeh pokojnih skupno zapustili Solčavo in se pripeljali v Celje, od koder so se z večernim vlakom ob pol 20. vrtnili v Zagreb.

Zagreb, 1. marca. Ljubavna tragedija v Solčavi je zbudila v zagrebški javnosti veliko pozornost. Pokojna Marija Sušičeva je bila v zagrebški družbi zelo znana. Njen mož je uradnik banske uprave v Zagrebu. Pokojna žena mu je poslala iz Solčave dolgo poslovilno pismo, v katerem ga prosi, naj ji odpusti, ker ni mogla ravnati drugače.

Zemunska vremenska poročila: Depresija nad severno Evropo se razširja proti jugu in vzhodu ter povzroča dokaj viharno vreme z dežjem in srednji Evropi in na področju Severnega in Baltičkega morja. Nad južnim delom Evrope in nad Sredozemskim morjem je visok pritisk.

Z-munska vremenska napoved. Od časa do časa bo deževalo po vsej državi, zlasti v severni polovici. Toplota se bo še dvigla.

Zagrebska: Porast temperature, večja oblačnost, vreme se bo polagoma poslabšalo.

Dunajska: Milo, izpremenljivo vreme, ponovi ne bo mraza, podnevi nad 5 stopenjem nad ničlo, morda nekoliko dežja.

Davi ob 6.30 je preminul gospod

ALBIN ŽIDAN

tipograf

v starosti 44 let.

Pogreb blagega pokojnika bo v četrtek 3. t. m. ob 16.30 izpred mrtvašnice na Vidovdanski cesti, na pokopališče pri Sv. Križu.

LUUBLJANA, 1. marca 1938.

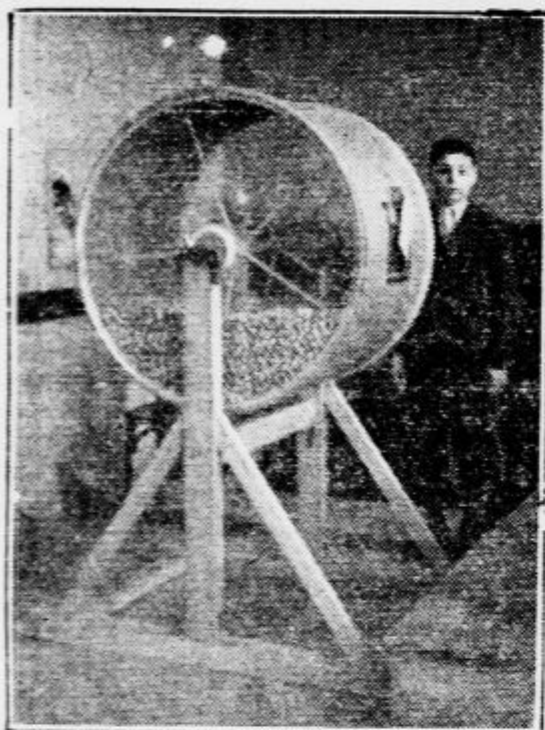
Zalujoča žena, hčerka, rodbini ŽIDAN in JAZBEC ter ostalo sorodstvo.

INSERIRAJTE V »JUTRO«

Sreča uraduje v Ljubljani

Uradna komisija s predsednikom dr. Konradom Smidom v sredi

Veliki boben, iz katerega vleče deček številke srečk

Ljubljana, 1. marca. Na hodniku in stopnišču Trgovske doma je živahno. Ljudje tekajo go-

ri in doli, odlagajo plašče in sedajo na stole v dvorani. Dva bobna s številkami se vrtita. Oči so uprte v ta dva bobna, v rumene in rdeče listke. Listki romajo iz roke v roko.

— Dvadeset- pet- hiljada- četrsto- dvadeset- sedam!

— Dvadeset- pet- hiljada- četrsto- dvadeset- sedam!

Glasno, odsekano kličeta dva glasova številke in tretji odgovarja:

— Hiljadu dinara!

Stirje enaki, modri svinčniki drse po papirju in pišejo številke. Sedamhiljada- osamstotina- četrdeset sedam... jedna hiljada dinara — in gospod strogo pogleda po dvorani, po napetih obrazih in fotografskem aparatu. Rumena rdeč listek se sredi mize srečata. Kupček listkov raste, rumen, rdeč, rumen, rdeč se vrstijo drug za drugim. Polovica stolov je zasedena. Poštarske uniforme, rjav krznen plašč, ponošen trenčkot, siv hubertus. Nekdo nervozno zamahuje s klobukom. Nekdo si podpira glavo z roko. Kakšne kombinacije se snujejo za polzaprtimi očmi, ko ušesa napeto pretežajo številke!

Čisto kratak odmor. Glave za mizo se stikajo. Izpogovorjenih je nekaj besed. Goreč rdeč vosek kaplja na pa-

pir s kupčkom izvlečenih listkov. Bobna se naglo vrtita. Nevidna stoji za glavami peterih mož Sreča — človek v modri obleki na zadnjem stolu ob oknu nervozno pregiba z rumenim čevljem. Dve roki spet posegata v bobna in listki romajo.

— Petnajst- sto- dvadeset- trit! — Petnajst- sto- dvadeset- tri... jedna hiljada dinara!

— Tri- četeri- petstotina... hiljada...

Kazalca na uri počasi drsita proti enajsti. Obrazi so napeti, oči uprte v usta, ki kličejo številke. Bobna se vrtita in sreča se vrta z njima. S prav takšno vrtoglavostjo naglo se podijo misli. Tisočeri slučajni, tisočere možnosti so dane. Tisočeri čakajo sreče — a ona, nevidna, hudomušna, se smeje, lja enemu in tega najbrž ni v dvorani.

Uradniki pečatijo stekleni boben, v katerem so dobili. Naslednji dan boben po uradnem pregledu spet odpro in Fortuna, ki jo zastopa gojenec deškega zavoda na Selu, izvleče 1500 novih dobikov!

Poskus vloma v mestno blagajno

Vlomilec je izvrtal le luknjico v vrata tresora

Ljubljana, 1. marca

Po Ljubljani so se danes razširile govorice v poskušnem vladu v mestno blagajno. Govorilo se je, da je vlomilec navrtal blagajno in se domala že polastil velikega plena, treh milijonov dinarjev. Policija je o tem izdala naslednjo objavo:

— V noči od ponedeljka na torek je bil izvršen poskus vloma v tresor mestne blagajne, ki pa ni uspel. Vlomilec je skušal vdreti v prostore mestne blagajne, a v zavarovane blagajniške prostore ni mogel prodreti. Napravil je le škodo na vratih in okovju tresora, ki znaša okrog 600 din in ki jo bo povrnila zavarovalnica, ker je zavarovana tako blagajna sama, kakor tudi v blagajni se nahajajoča gotovina. Druge škode ni bilo. Uprava policije je po ugotovitvi dejanskega stanja ukrenila vse potrebno, da se storilec izsledí.

Tik pred prvom so blagajne navadno polne. Tudi v blagajni mestnega magistrata je ležalo v noči na prvega marca okrog tri milijone denarja, namenjenega mestnim nameščencem in delavstvu. Nekoga je ta vsota silno mikala in je sklenil, da napravi poskus.

Ko so davi prihajali uslužbenci mestnega knjigovodstva v službo, je bilo tam precej narobe. Knjigovodstvo in blagajna sta v Kresiji, vhod je z Nabržja. V veži in po stopnicah so se gnetli radovedneži, in med uradniki je bilo precej razburjenja. Vrata mestnega tresora so bila navrtana. Sicer ne prehudo, toda za majhno senzacijo dovolj.

Kresija stoji tik trimostovja. Na Marijinem trgu onkraj vode stoji stražnik. Nje-

gova služba ni samo voditi promet in ponoči, ko so ulice prazne, budno skrbeti za varnost meščanov, temveč mora opolnoči po bližnjih gostilnah tudi napovedati policijsko uro. Saj veste kako se s tem lahko zamudi, ko ga vendar ljubljanski zamudniki tako dolgo poslavljajo od svojih firkljčkov. Neznane, ki so ga mikali milijoni v mestni blagajni, je po daljšem opazovanju najbrž izkoristil prav ta ugodni čas, ko na Marijinem trgu in na Nabržju ni bilo nobenega budnega očesa, pa se je zmuznil v vežo Kresije, če se ni že ponoči skril v prostoran poslopju. Prišel je vrtati v debelo steno. S seboj je imel varilni aparat in je izvrtal luknjico v debela jeklena vrata, nakar se je neljubo razočaral, ko je videl, kje je še blagajna! Praznih rok se je moral izgubiti v noč. Uradniki so potem, ko se je poglobilo prvo razburjenje, lahko nemoteno prešli svojo plačo za marc. Toda ne iz blagajne, ker jo je bilo treba pustiti zaklenjeno, dokler ni policija vsega natančno ogledala, marveč iz zaloga mestne hranilnice.

Uprava policije je bila takoj zjutraj telefonično obveščena, da je nekdo poizkušal srečo z vlamljanjem v magistratni tresor. Seveda se je takoj podalo tja primerno število detektivov z daktiloskopom in so mogli ugotoviti samo to, da je bil na delu precej neizkušen, da, prav gotovo naiven vlomilec, ki se je nadejal, da bo z navadnim vlomilskim orodjem vdrl skozi jekleno steno tresorja in se nato lotil blagajne. Da bi se dokopal do milijonskega plena v blagajni, bi siromak potreboval pač najmanj teden dni.

Trboveljski dom v Bakru se pripravlja

Zgodnja pomlad že vabi izletnike na Jadran

Trbovlje, začetek marca. Medtem ko v naši industrijski dolini veje se leden veter in ko letošnje jako zimo z vsemi vremenskimi nepravilnostmi čutimo po vseh rudarskih revirjih, se na našem primorskem jugu ob žarkih toplen sonca vzbuja že nova pomlad. Vsa naša jadranska obala bo v kratkem ozivelja v predpripravih za bližajočo se sezono. Tudi naša rudarska deca je že željna morskih sinj in v svežega jadranskega ozračja. Trboveljski dom v Bakru se prido pripravlja na novi obisk. Trboveljska rudarska mladina je že od nekdaj bila potrebna okrepčila ob morju. Nezdružljive življenjske prilike v tesnih rudniških stanovanjih, škodljivost industrijskega ozračja, zelo pomanjkljiva hrana in nedostajanje vsega onega kar deco usposablja za duševno in telesno krepko rast, je že pred leti obudilo pri nas lepo idejo o počitniških kolonijah ob morju in vsakoletnem letovanju rudarske mladine v okrepiljujočem morskem zraku.

Nasemu učitelstvu gre glavna zasluga, da se je ta zamisel ustvarila v kratkem času s pomočjo Kola jugoslovenskih sester. Društva za varstvo otrok. Rdečega križa in društva tukašnih dobrodelnih društev je odšla leta 1926. prva skupina šibke rudarske dece na morje. Sledila so nadaljnja letovanja, vsa s prav zadovoljivim uspehom. Otroci so se vračali zdravi in krepki. Njihovi mladi tovarši pa so se jedva dočakali novega poletja, da tudi oni pohitijo na jug. Organizacija letnih kolonij se seveda kljub vzornemu vodstvu trboveljskega učitelstva pokazala marsikatero pomanjkljivost, ki je bila občutna predvsem v hibernskem nočletju. Večino menienje prenočevališče slabo prenočevanje, neprimerna hrana in druge okoliščine

ne niso baš povsem ustrezale pričakovanim zdravstvenim zahtevam.

Zamisel o vsestransko zadovoljujoči okrepitvi rudarske mladosti na morju se je uresničila pač šele po ustanovitvi Trboveljskega doma v Bakru. Vneta socialna poštenost in izpremenila nekdanja patricijska dvorica v udobno obmorsko okrepiljšče, ki mladi mladini in odraslim vsostanovanjsko udobnost, čistoto, točno potrebo in obilno prvovrstno domačo hrano. Trboveljski dom, ki ga bodo lastniki letos opremili še boljše in ga vsestransko izpopolnili, razpolaga z dvema poslopjema — a odrasle in deco. Sobe so velike, svetle in čiste. Prostora je za 140 velikih in malih gostov. Krasna lega ob morju z najlepšim razgledom, lastno kopališče, vrt in dve igrišči za deco nudijo posetilecem vse prijetnosti morskega letovišča. Za prevoz gostov v kopališče in izlete po morju imajo na razpolago lasten motorni čoln. V preteklem letu je v Trboveljskem domu letovalo pod nadzorstvom preizkušenih učiteljev 250 otrok po jako nizki oskrbnini. Letovanje so organizirali trboveljsko Kolo jugoslovenskih sester, Rdeči križ, Jadranska straža, Bratovska skladnica in oblastni odbor Rdečega križa v Ljubljani. Starši in otroci so bili izredno zadovoljni. Dom je sprejemal lansko leto tudi sicer izletnike ter jim nudil udobno ceneno prenočišče in prehrano.

Zopet bo vzorna domačica ga. Lapornikova zagospodnjila po prostorni kuhinji doma, da vse goste uteši z izborno jedajo in pljačo gospodar-omačin g. Mirko Sušnik pa bo poleg spretnega vodstva delič pravi učitelj vzgojitelj, ki bo s svojimi priznanim pedagoškim talentom vsidral

mladim dušam med petjem in igranjem mnogotere vzgojne vrednote.

Uverjeni smo, da bo Trboveljski dom tudi v letošnji sezoni prizval goste ne le iz črnega revirja, nego tudi iz vse Slovenije. Morda bi bilo umestno razmišljanje o širši organizaciji počitniških kolonij v Bakru iz naše ožje domovine sploh. Koristi letovanja v trboveljskem domu so pa že zdaj dovolj vidne, da bi tudi državne in samoupravne oblasti podprle sicer šibko gmot-

no akcijo posameznih zasebnikov. Po zgledu zapadnih držav bi morda ministrstvo za socialno politiko bilo najbolj poklicano, da misli tudi na počitniške kolonije naše izseljenske mladine. Trboveljski dom v Bakru bi bil za to prav prikladen. Westfalska mladina na primer je potrebna ne le okrepila, temveč tudi slovenske besede iz ust naših vzgojiteljev. Brez dvoma bi naša izseljenska mladina pod vodstvom slovenskih učiteljev koristno preživela par sončnih tednov v Bakru ter se nasrkala zdravstvenih in nacionalnih sil, ki so ji prepotebene za nadaljni obstoj našega rodu v tujini.

Prijavite se kmalu za Oplenac!

Sklep Cirilmetodarjev, da se letos na dan 1. maja poklonijo na Oplenecu marmom Viteškega kraja in njegovih slavni prednikov, je vzbudil v naši javnosti mnogo zanimanja in odobravanja. Že prihajajo priprave, ki pričajo, da se bodo Cirilmetodarji radi v dostojnem številu odzvali klicu svoje družbe. Ker v prvih objavah ni bilo mogoče objasniti vseh podrobnosti, bo izletni odbor te dni razposlal kratke prospekte s potrebnimi navodili in z razporedom potovanja.

Zlasti vprašujejo posamezniki, ali se morejo udeležiti izleta samo člani CMD, ali lahko pošljejo prijave tudi nečlani. I. seveda se lahko izleta udeleži prav vsakdo, — a pri tem nam vendarle dovolite majhno opazko: postati član ali članica CMD je malenkost, saj iznaša letna članarina komaj 12 din, glede katerih plač ne more biti pri nobenem zavednem Slovencu izgovora, da jih ne bi mogel utrpeli. Posebna garnitura brzovala bo krenila iz Ljubljane v soboto 30. aprila ob 20.20. Prostora bo za 400 udeležencev in vsi bodo lahko udobno potovali. V posebnem kupeju bo zdravniška ordinacija in pooblaščen bo tudi za bufet. Ob vstopu v vlak prejme vsak izletnik točen voznik in potni red, ki je obvezen za slehernega iz-

Zakaj le Odol vsi na svetu slave? Ker usta osveži in čuva zobe!

Aromatično varstvo Vaših ust oskrbi na najboljši način ODOL

letnika, in prav tako dobi kratek opis Oplenca, Topole in Beograda. V prestolnici bodo izletniki razdeljeni v skupine, ki jih bodo vodili posebni vodniki, da si bodo izletniki čim izdatneje ogledali znamenitosti.

Vožnja bo veljala od Ljubljane do Oplenca in nazaj v II. razredu 260 din, v 3. razredu 188 din. Prehrana bo veljala dnevno 25 do 35, postelja 6 do 30 din. Vsa podrobnejša navodila bodo še sledila v naslednjih številkah »Jutra«.

Zavoljo reda se je treba čimprej prijaviti in vpsolati denar za vožnjo vodstvu CMD v Ljubljani, Beethovnova ulica 2. V Ljubljani se sprejemajo prijave tudi pri blagajni Bonacheve trgovine v Šelenburgovi ulici. Z majhno številko se lahko prav vsakdo udeleži izleta. Dajte danes stotak na stran in ob mescu zopet stotak pa imate vožnjo do Oplenca in nazaj plačano. Vodstvo izleta je v skrbnih in preizkušenih rokah.

Naši železničarji za svojo pravico

Priznajo naj se jim za pokojnino vsa leta službe

Uslužbenci jugoslovenske državne železnice, ki se jim ne priznavajo službena leta za pokojnino, se že nekaj let zamač bori za svojo pravico. Prav zadnji čas so poslali tudi v Beograd na važna mesta svoje utemeljene prošnje, na katere so zbrali mnogo podpisov in zdaj pričakujejo končne ugodne rešitve. V prošnjah navajajo med drugim:

Zakaj se ne priznavajo leta službe za pokojnino, za katero so vplačali prispevke v provizijski sklad? Pri vseh bivših upravah naših železnic so uslužbenci plačevali prispevke in tudi uprave so prispevale gotove odstotke. Vsak uslužbenec je bil za starost ali za invalidnost preskrbljen. Železničarji iz okoliša ljubljanske direkcije so večinoma pripadali bivši južni železnici, pri kateri so bili trije pokojninski fondci: 1. za uradnike, 2. za poduradnike in služe, tretji pa za delavce. Južna železnica je bila leta 1923 prevzeta od države s programi in vsem premoženjem in nepremičnim imetjem. Jugoslavija je prevzela fondce likvidirala in namesto njih je bilo z zakonom določeno, da bodo državni uslužbenci prejemali pokojnine iz državne blagajne. Leta 1923 je bila izdana prva pragmatika za državno prometno osebo, ki ji moramo priznati, da je vse uslužbenec z različnih železniških ozemelj zanašala. S to določbo so bili vsi uslužbenci zadovoljni, ker je bilo določeno, da se računajo vsa leta za stopnjo in pokojnino in so

tako postale že pridobljene pravice v pokojninskih fondih odveč. Toda po treh letih je bilo v zakon vneseno novo tolmachenje, da se uslužbenec računajo samo nastavljena leta za napredovanje. Na območju ljubljanske direkcije je bilo okrog 130 uslužbencev, ki so bili nastavljeni leta 1926, degradiranih glede stopenj plač. Ti uslužbenci, ki so imeli že vsi nad 20 let službe, so izgubili okroglo tretjino prejemkov, od 400 do 500 din mesečno, med tem ko v zagreški direkciji ni bil nihče prikrajšan. Drugi udarec je sledil z naradbo 1. marca 1928, ko je bilo določeno, da državni uslužbenec pridobi pravico na osebno pokojnino, ko dopolni 10 let službe kot nastavljen. Prizadeti pa so imeli vsi že po 20 in tudi 30 let službe, ali ne nastavljeni. Končni udarec jim je bil zadan z novo pragmatiko 1. julija 1931, ker se priznavajo službena leta pred nastavitvijo samo v kolikor so bili uslužbenec nastavljeni že pred 1. septembrom 1923. Ker pa so se nastavitve takrat izvajale sprico večnega pomanjkanja kreditov le počasi in postopno, je takrat ostalo mnogo uslužbencev, ki so sicer vršili isto službo in z isto odgovornostjo kakor nastavljeni, se nenastavljenih ter so prišli do nastavitve šele v letih do 1931. Tem se je neprenehoma zagotavljalo, da ne bodo nihčevar izgubili, zdaj pa je novi zakon potegnil debelo črto čez vse obljube. Krivica je torej očitna in jo je treba popraviti.

Bat'a noče zidati palače

Prejeli smo naslednji popravek:

Z ozirom na članek, ki ste ga objavili v »Jutru« dne 25. februarja pod naslovom: »Bat'a noče zidati palače.« Vas prosim, da izvolite priobčiti v Vašem cenjenem listu sledeči uradni popravek oz. pojasnilo:

Pri obravnavanju prošnje tvrdke Bat'e za dovoljenje, da bi smela v Ljubljani v nameravani novi palači odpreti kavarno in dancin, je moralno mestno poglavarstvo postopati v smislu predpisov obrtnega zakona, ki zahteva, da se pred odločitvijo zasliši mnenje združenja gostilničarjev in mestne občine o lokalni potrebi takega obrata. Združenje gostilničarjev se je izjavilo proti temu obratu in to zaradi tega, ker je v okoliščini tri četrt km² poleg nameravane stavbe 8 kavarniških podjetij in tri podjetja sorodnega značaja ter vse polno restavracij in gostilniških podjetij v bližini. Zato je smatralo združenje, da ni lokalne potrebe za novo podjetje te vrste. Za mestno občino pa je podal mnenje o lokalni potrebi najprej obrtno-industrijski odbor, ki vedno obravnava take prošnje in ki je tudi mnenja, da ni lokalne potrebe, nato pa tudi mestni svet, ki se je temu mnenju pridružil. Zato ni res, da sem se osebno angažiral za to stvar, temveč so bili vsi po-klicni faktorji, ki jih je treba po zakonu zaslišati, proti dovolitvi novega podjetja. Tudi ni res, da je mestno poglavarstvo ustreglo zahtevam lastnikov kavarniških obratov v bližini pošte, ki so v ustanavljanju nove kavarne videli nevarnost; osebni interesi posameznikov se niso nikoli obravnavali, temveč vedno le splošne lokalne potrebe na mestu, kjer namerava Bat'a zgraditi novo palačo. Kar pa se tiče obveznosti pričetka gradnje nove zgradbe s 1. aprilom

1937., ki je bila sprejeta v pogodbi, katero je svoječasno sklenila MOL z Jadransko podunavsko banko in glede penala din 300.000.—, pa se mestna občina nikakor ni obvezala napraviti Jadransko-podunavski banki oziroma njenemu pravnemu nasledniku, da bo dovolila v tej novi zgradbi tudi obratovanje kavarne in dancinga.

Z odličnim spoštovanjem: predsednik: Dr. J. Adlešič l. r.

OČE IN SIN

Oče prodaja tele. Mesar ga otipava, ogleduje, meri, Janezek ga pozorno opazuje potem vpraša očeta:

»Oče, kaj pa dela ta možak?«
»Ti tepec ti!« odvrne oče. »Mesar prekuša, ali je tele dobro, da ga bo kupil.«
Drugi dan reče Janezek očetu:
»Oče, mammo bomo izgubili!«
»Ti tepec ti!« se nasmeje oče. »Kako pa ti je to prišlo na misel?«
»Pismošnja jo bo kupil.«

ODKRITOST

»Gospodična, vsak dan ste lepši in pri-kupnejši!«
»Škoda.« odvrne ona, »da jaz o vas tega ne morem reči.«

»No, nič hudega. Pa se zlažite, kakor sem se jaz.«

ZENSKA, KI JE GOVORILA RESNICO

Le ena ženska na svetu je govorila resnico, ko je rekla svojem ljubljencu: »Ti si prvi možki, ki sem ga poljubila.« Ta ženska je bila Eva.

IZ GLEDALISKE KRITIKE

... po jasni in razločni izgovorjavi se je zlasti odlikovala sufierka.

Car. ki mu je srečanje s mornarjem povzročilo mnogo neprilicovanega veselja in zabave, je smehljaje se dvignil. Holandca in mu velel, naj potubi carič roko. Obdaril ga je s 1500 rublji. mu dal na polniti ladjo do vrha z najrazličnejšim ruškim blagom in odredil, da se sme, dokler bo treval po ruskem morju ustavitv v vseh pristaniščih, brez kakršnih koli doplačil.

„Kraljica bolh“ v sprevedu

V Parizu izvolijo vsako leto otroci „kraljico bolh“ in jo vodijo po ulicah v slavnostnem sprevedu

Nov prekop v Črno morje

Od Cernave do Konstance — Skrčenje dosedanje poti za 250 km

Rumunska vlada je sklenila, da da zgradi prekop od Cernave do Konstance. Se v letošnjem poletju bodo začeli s potekalnimi meritvami, gradnja dela sama pa se prične spomladi prihodnjega leta. Prekop, ki ga bodo izkopali v kolikor mogoče prosti črti, se bo pri Cernavi ločil od Dunava in se bo iztekal v Črno morje po kakšnih 60 km severno od velikega pristanišča Konstance.

Stroške so preračunali na štiri milijarde lejev in delo se bo dovršilo l. 1944. Ob iztoku nameravajo zgraditi novo pomorsko luko, ki se bo imenovala po bližnjem jezeru Tešau.

Z zgradbo tega prekopa se bo izpolnila stara želja podunavske pločbe. Že Turki so

se bavili z načrtom, da bi zgradili prekop proti Črnemu morju od tam, kjer se Dunav pred svojim ustjem najbolj približuje morju. Avstrijska družba za podunavsko pločbo je l. 1840 zgradila vsaj cesto v tej smeri in na tej cesti je vzdrževala posebno poštno službo. Tudi Angleška se je posebno po krimski vojni živo zanimala za te načrte.

Z novim prekopom se bo podunavska pot v Črno morje skrajšala za 250 km in razen tega ne bo več v nevarnostih in za-
dregah zavoljo peščenih naplavin, ki se zbirajo pred sedanjimi iztoki Donave v morje. Prevoz se bo poenostavil in pocenil.

Boj za dediščino Zaharova

Ostavljen je 50 milijonov funtov šterlingov

Bostonko sodišče se bavi ta čas z zanimivo pravdo, ki je v njenem središču veliko imetje v novembu 1936. umrlega kralja orožja, sira Basila Zaharova. O njem, ki je imel nešteto delnic vseh mogočih mednarodnih industrij orožja, trdijo, da je ostavil imetje 50 milijonov funtov šterlingov.

Kot dedična tega imetja nastopa v Ameriki 19-letna, mlada Olga Zaharova, ki trdi, da je pravi dedičinja agenta smrti. Ker ni Zaharov ostavil nobene oporoke, mora seveda najprej neoporečno dokazati,

da je v takšnem sorodstvenem razmerju z njim.

Olga Zaharova, ki študira ta čas v Bostonu, trdi, da ta dokaz lahko brez nadaljnjega poudarka. Nje oče je bil sin brata sira Zaharova. Imenoval se je Kuzma Zaharov in je bil ruski častnik. Po boljševiškem prevratu je moral družina pobegniti iz Rusije. Olga je bila drugi otrok svojega očeta. Prvi je umrl. Zanj se je agent smrti baje zelo zanimal, ko je bila še otrok. Mlada Olga je tudi pariskim sodiščem prijavila svoje zahteve na dediščino pokojnega milijarderja.

Zakaj se poročijo?

Statistika poročnega urada v Teksasu

Poročni urad v Taylorju v Teksasu navaja iz svoje zbirke trinajst razlogov, ki vodijo ženske kakor moške v zakonski jarem.

Jemljejo se: 1. zato, da bi dobili vsakdanjo hrano, 2. zato, da bi si zmanjšali dohodninske davke, 3. zato, da bi ne živeli več skupaj s starši, 4. zato, da bi šte-

dili dobre obleke, 5. zato, da bi kaj podedovali, 6. zato, da bi dobili večjo plačo ali večjo brezposelnostno podporo, ki jo dobiva poročen mož, 7. »samo za šalo«, 8. iz same radovednosti, 9. zavoljo pijanosti, 10. da bi imeli urejeno življenje in da bi ne razsipavali z denarjem, 11. iz strahu, da bi izgubili zadnjo priložnost do zakona, 12. da bi jim ne bilo treba več jesti po gostinah, 13. in iz ljubezni se jih tudi nekoliko poroči...

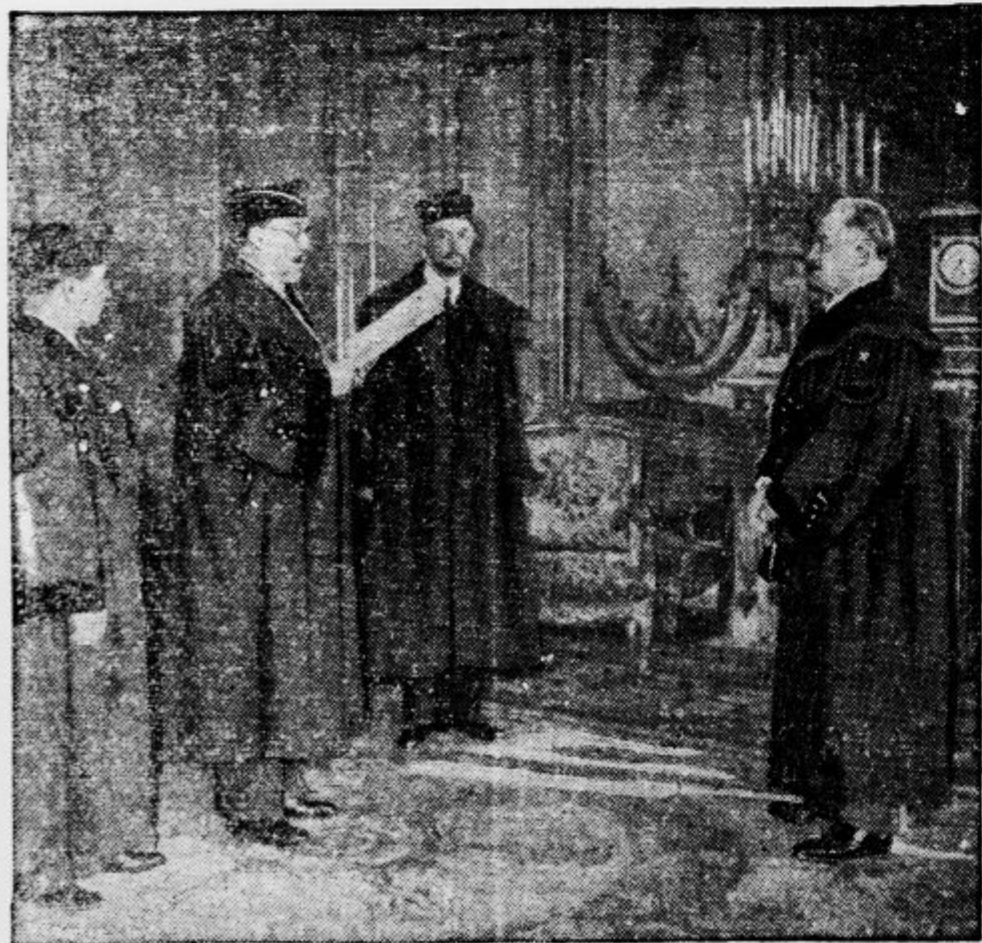
Smrt v 111. letu

V Lubliu je umrl najstarejši prebivalec Poljske, Miturwa, v 111. letu svoje dobe. Podlegel je hrpi.

Ženske iščejo...

Baselska »Nationalzeitung« objavlja statistiko dežel, kjer primanjkuje žensk. V Avstraliji »nujno iščejo« 70 tisoč žensk, ki so godne za možev...

Častni doktor pribramske visoke šole

Prezident francoske republike g. Albert Lebrun je bil te dni od rektorja Parme in treh drugih profesorjev promoviran za častnega doktorja montanistične visoke šole v Pribramu. Na sliki vidimo promoterja v trenutku, ko izroča francoskemu državnemu predsedniku diploma v Elizejski palači

Nov most med Ameriko in Kanado

Dne 1. avgusta letošnjega leta bodo izročili javnemu prometu novo zvezo med Kanado in ameriškimi Zedinjenimi državami. To bo most, oziroma sistem mostov, ki bo držal čez reko Sv. Lovrenca ob Ontarijskem jezeru. To bo most »tisočev otokov«, ki je dobil svoje ime po tem, ker se razteza skoro 18 km daleč čez otočje in sestoji prav za prav iz petih mostov.

Stroški za zgraditev mostu so znašali dva in pol milijona dolarjev. Novi most je 110 km oddaljen od Ottawe in približno 550 km daleč od New Yorka. Tako v Ameriki kakor v Kanadi gradijo zdaj tudi ceste, ki bodo vezale najpomembnejše žile obeh dežel z novim mostom.

Pojedo, popijejo...

Največ kruha pojedo Francozi, kjer so izračunali, da pride na osebo na leto 223 kg kruha. V drugih deželah pride komaj 80 kg kruha na glavo vsako leto. Največ kave popijejo v Ameriki, kjer pride na osebo nad 5 kg kave letno. Največ piva popijejo Angleži, namreč 65 l na glavo. Pri Nemcih pride na glavo vsako leto povprečno 58 l piva.

Napad na Angleža v Šanghaju

Z vzklikom »Angleška svinja!« je napadel pijan japonski vojak te dni na Kitajskem Angleža Edvarda Birta v Šanghaju ter ga je udaril s pestjo v obraz s takšno silo, da se je Birt zgrudil na zemljo. Birt je pojezdil na sprehod izven menarodne koncesije. Japonci ga je tako zdelal s pestmi, da bo na brzo ob eno oko. Angleža sta rešila iz rok pijanega napadca šele dva kitajska policista.

Vohunstvo ali katastrofa?

Skrivnostna usoda trimotornega angleškega bombnika

Angleško ljudstvo se razburja nad skrivnostno usodo trimotornega bombnika, ki je pretekli teden izgubil sled. Iskali so ga na vse pretege, pa zaman, a sedaj je angleško ministrstvo za zračno pločbo podalo izjavo, po kateri je smatrali, da je tričlanska posadka tega letala mrtva. Kako more ministrstvo kaj takšnega izjaviti, ko vendar nihče ne ve, kako je prav s to stvarjo, je precejšnja usanka, o kateri sedaj javnost ve, močnejše stvari domneva. V strokovnih krogih navajajo, da je bil ta bombnik zna izmed letalskih konstrukcij, ki so jih najstrožje čuvali. Inostranstvo ni o podrobnostih te konstrukcije sploh ničesar vedelo. Štiri leta so delali širje najboljši angleški

Družinska sreča

Holandska prestolonaslednica princesa Julijana in nje soprog princ Lippe-Biesterfeld s svojo prvorojenko

Rekordni polet

„letečih trdnjav“

Šest ameriških bombnikov, ki jih nazivajo »leteče trdnjave«, je te dni pristalo na Langleyfieldu v Virginiji potem, ko so končali 12.000 milj dolgo vožnjo v Buenos Aires in nazaj. Bombniki so leteli nepretrgoma 10 ur in 36 minut s povprečno brzino 204 milj na uro.

Brezžični poljub

Originalen poljub je poslala te dni mlada Amerikanka z New Yorka v Chicago. Nabavila si je ustnice s črtalom, potem pa jih je krepko pritisnila na blanketo za elegrame. Na papirju je ostal prav razločen odtis poljuba. Pod to sliko je postavila ženska svoj podpis ter izročila vse skupaj poštnemu oddelku za radiogram. Brezžično so nato poslali sliko dalje in naslovnik v Chicagu je prejel natančen fotostimile originala. Stroški za poljub so znašali komaj dva dolarja.

Belgija ima najmanj Židov

V Ženevi je izšla statistika o židovskem življenju. Po teh podatkih živi 16 milijonov Židov, od tega 9,5 milijona v Evropi. Največji odstotek židovskega prebivalstva ima Poljska, namreč 9,8%. Sledijo Litva s 6,2%, Rumunija s 5,4% in Madžarska s 5,1%. Ostale države imajo manj nego tri odstotke Židov. V Evropi ima najmanj Židov Belgija, namreč samo 60.000.

Ženska kapela odhaja v samostan

V mnogih ameriških listih lahko berete včasih zgodbo o najbolj priljubljeni damski kapeli Amerike »Texas Rangerettes«. Kapela ima devet članic, ki bodo dale slovo svojem dosedanjemu poklicu in pojdejo v samostan.

Novi poveljnik japonske vojske

na kitajskem bojišču, general Hata

Po letalski katastrofi

Ostanki poštne letala zračne proge Berlin—Köln—Pariz po nesreči pri Le Bourgettu. Trupla posadke so zgorela

Vodovod Poncija Pilata

Italijanski listi poročajo iz Palestine, da so v bližini Betlehema odkrili vodovod, ki ga je dal napraviti Poncij Pilat kakšnih 30 let po Kristusovem rojstvu ter je dovažal vodo iz Hetrone v Jeruzalem. Voda je tekla po kamenitih ceveh. Del takšne cevi bodo poslali v London na razstavo o Palestini.

Lep dar: Zgodbe brez groze

KARIKATURA

Turški zunanji minister Ruždil Aras, predstavnik Kemalove republike na konferenci Balkanske zveze v Ankari

Zadnji Leninovi gardisti na zatožni klopi

Nov senzacionalen veleizdajniški proces v Rusiji — Dva in dvajset obtožencev iz stare garde

Daneš se prične pred vojaškim kolegijem vrhovnega moskovskega sodišča nov senzacionalen veleizdajniški proces, pri katerem gre za glavo zadnjim vodilnim Leninovim sobojnikom, v kolikor jih ni stalinski teror že doslej erravil v kraj. Zagovarjati se to moralo 22 znanih komunističnih voditeljev, in sicer Buharin, Rikov, Jagoda, Krestinski, Rakovski, Rosengolz, Ivanov, Černov, Grinko, Zelenski, Besonov, Ikramov, Faizula, Hodčajev, Šarangovič, Subarov, Bulanov, Levin, Pletnev, Kazakov, Maksimov in Krijučkov. Seveda so jih obtožili trockizma in veleizdaje ter špionaže v prid države, ki je Sovjetski uniji sovražna. Obtožnica obsega še druge očitke, ki jim bodo verjeli le zelo naivni ljudje. Tako so nekateri izmed obtožencev obtožili, da so bili agenti caristične policije. Bili so vsi skupaj volitvi tako zvanega »bloka desnice«, ki je do loval po navodilih Trockega in ki ima na vesti celo vrsto terorističnih dejanj. Med drugim so obtoženci baje sistematično zastupljali osebnosti komunističnega režima, n. pr. Maksima Gorkoga, Menšinskega, naslednika Jagode z godstvom G. P. U., ter

predsednika državne načrtnice komisije Kubiševa. Pri tem zastupljanju so imeli aktivno vlogo zdravniki Levin, Kazakov in Vinogradov ter prof. Plešnev. Nadalje ima blok desnice na vesti umor Kirova.

Toda antiboljševsko delovanje teh boljševiških voditeljev sega dosti bolj nazaj. Že l. 1918, neposredno po oktobrski revoluciji, sta Buharin s svojo skupino — takrat se je imenovala komunistična levica — in Trocki s svojo skupino organizirala zaroto proti Leninu, pri čemer naj bi padla tudi Stalin in Sverdlov. Buharin, Trocki in drugi zarotniki so hoteli tedaj razveljaviti mir, ki ga je sklenil Leninov režim z Nemci v Brestu Litovskem, poarbitrirati in pomoriti tedanjo vlado ter ustvariti novo vlado z Buharinovimi ljudmi, trockijevci in menševiki. Skoraj dvaletno let pozneje na so hoteli uničiti Sovjetsko unijo ter odstopiti nekatera nenaširna ozemlja posebej Ukrajino, Gruzijo, Armenijo, Azerbejdžan in Vladivo tok, drugim državam. Skratka, Stalin ima zelo živo fantazijo, kadar ustvarja obtožbe, ki naj uničijo njegove osebne nasprotnike.

A NEKDOTA

Perpignon, cenzor pod vlado Ludovika Filipa, je srečal nekega večera v gledališču Debrieuja, avtorja strašno dolgočasnega »Artakserksa«.

»Dober večer, kolega,« je rekel Perpignon.

»Dober večer, bedak,« je odvrnil Debrieu.

»Prav tako sem menil tudi jaz,« se je odrezal Perpignon.

VSAK DAN ENA

»In če se sama vse ponesreči, se preseli v tvojo starost.«
»Drago, mislim, da to ne pojde, kajti moji starši še sedaj stanujejo pri svojih roditeljih...«

(The Sketcher)

